

NECHAT SE NALÉZT, ABYCHOM MOHLI POMÁHAT NALÉZAT

Četné dokumenty nám připomínají, že za katechezi je zodpovědné celé křesťanské společenství. Je to pochopitelné, jelikož katecheze je jedním z aspektů evangelizace a církev celá je církví evangelizující. [...] Katecheze by byla vážně ohrožena, kdyby byla přenechána izolovanému a osamocenému působení katechetů. Nikdy proto nebude vynaložen dostatek úsilí na to, abychom si to uvědomili. [...] V rámci této spoluzodpovědnosti křesťanského společenství při předávání víry však nemohu než vyzdvihnout osobu katechety.

Církev vidí v poslání katechety jistou formu služby zaměřené k tomu, aby se poznání Ježíše předávalo z generace na generaci. [...] Když my sami vzpomínáme na svůj vlastní proces růstu ve víře, všem se nám vybavují tváře prostých katechetů, kteří nám svědectvím svého života a velkorysou odevzdaností pomohli poznat Krista a zamilovat se do něj. S láskou a vděčností vzpomínám na sestru Dolores ze školy Misericordia de Flores. To ona mne připravila na první svatě přijímání a biřmování. A do nedávné doby ještě žila jiná z mých katechetek. Rád jsem ji navštěvoval, ona navštěvovala mne nebo jsme si volali. [...]

Chtěl bych zde zdůraznit jeden aspekt, který je dle mého soudu v naší současné životní situaci velmi aktuální: osobní vztah katechety k Pánu. [...]

Bytí a povolání každého křesťana stojí na osobním setkání s Pánem. Hledat Boha znamená hledat jeho tvář, ponořit se do důvěrného vztahu s ním. Každé povolání – a zvláště povolání katechety – předpokládá jednu otázku: „Mistře, kde bydlíš?“ „Pojď a uvidíš...“ Kvalita našeho zprostředkovávání víry se rodí z kvality odpovědi a z hloubky setkání. Církev se utváří tímto „pojď a uvidíš“, tímto osobním setkáním a důvěrným vztahem s Mistrem. Vztah s Mistrem je základem opravdového učednictví, zajišťuje katechezi její autentickou příchuť a odvrací vždy aktuální hrozbu racionalismu a ideologizace, které ubírají radostné zvěsti evangelia vitalitu a činí ji neplodnou.

Katecheze potřebuje svaté katechety, kteří „nakazí“ ostatní svou přítomností a svědectvím svého života pomáhají překonávat individualismus ve společnosti ovládané „minimalistickou etikou a povrchním náboženstvím“ (NMI, 31). [...]

Dnes více než kdy jindy lze v mnohých touhách lidí zahlédnout hledání absolutna, které postupně nabývá formy až bolestného výkřiku zraněného lidstva: „Chceme vidět Ježíše“ (Jan 12,21). Mnohé tváře nám mlčením výmluvnějším než tisíce slov předkládají tuto žádost. [...] Tváře dětí, mladých, dospělých... Někteří z nich mají čistý pohled „milovaného učedníka“, jiní sklopený pohled ztraceného syna. Nechybí ani tváře poznačené bolestí a beznadějí.

Všichni však očekávají, hledají a touží spatřit Ježíše. Proto potřebují věřící lidi — a zvláště katechety —, kteří by „jim nejen ‚vyprávěli‘ o Kristu, nýbrž aby jim ho v jistém smyslu ‚ukázali‘... Naše svědectví by však bylo nesnesitelně ubohé, pokud bychom nebyli my těmi prvními, kdo *kontemplují Kristovu tvář*“ (NMI,16). [...] Jedině skrze osobní setkání s Pánem můžeme vykonávat láskyplnou službu druhým, aniž bychom se při tom sami zlomili nebo nás vyčerpala všudypřítomná bolest a utrpení. Dnes více než kdy jindy je třeba, aby všechny vztahy s bližními a veškerá služba církve měly svou příčinu a základ v blízkosti a důvěrnosti s Pánem. [...]

Každý křesťan, avšak katecheta ještě více, má být neustále Mistrovým učedníkem v umění modlitby. „Je nezbytné učit se modlit a stále nově odpozorovávat toto umění od samotného božského Mistra, stejně jako to dělali první učedníci: „Pane, nauč nás modlit se“ (Lk 11,1). V modlitbě se rozvíjí dialog s Kristem, který nás činí jeho nejbližšími přáteli: „Zůstaňte ve mně, a já zůstanu ve vás“ (Jan 15, 4)“ (NMI, 32).

Ježíšovu výzvu k tomu, abychom zajeli na hlubinu, proto musíme chápat také jako volání po odvážném oddání se hluboké modlitbě, která zabráni tomu, aby trní zadusilo semena. Někdy je náš rybolov neplodný proto, že ho neděláme v jeho jménu, protože si děláme až příliš velké starosti o své sítě a zapomínáme lovit s ním a pro něj.

Tato doba není lehká, není to doba pro pomíjivé nadšení, pro křečovitou, sentimentální či gnostickou spiritualitu. [...] Chtěl bych vás poprosit, abyste posílili tři základní aspekty duchovního života každého křesťana a zvláště katechety.

Osobní a živé setkávání s Kristem prostřednictvím četby Božího slova spojené s modlitbou

Děkuji Pánu za to, že jeho slovo je stále častěji přítomné na katechetických setkáních. Domnívám se navíc, že byl učiněn i velký pokrok v biblické formaci katechetů. Pokud však bude chybět osobní setkávání s Písmem, hrozí nám, že zůstaneme jen u chladného výkladu či používání textů Písma svatého... [...]

Osobní a živé setkávání s Kristem v eucharistii

[...] Při návštěvě a klanění se Nejsvětější svátosti zakoušíme blízkost Dobrého Pastýře, něžnost jeho lásky, přítomnost věrného přítele. Všichni jsme někdy zažili mocnou pomoc víry a důvěrný a osobní rozhovor se svátostným Pánem. A tohoto nádherného povolání – vyprávět o tom, co viděl – se katecheta nemůže vzdát (1 Jan 1 a násled.).

[...] Při eucharistické hostině zažívá církev společenství a je zvána k tomu, aby uváděla ve skutek zázrak „soudržnosti“, jehož prostřednictvím je možné dát v tomto globalizovaném světě prostor bratru a umožnit chudému, aby se v každém společenství cítil jako doma (srov. NMI, 50). Katecheta je povolán k tomu, aby z nauky činil poselství a z poselství život. Jedině tak bude možné slavit hlásané Slovo a toto slavení se stane skutečně svátostí společenství.

Společné slavení nedělní bohoslužby

[...] Na každé nedělní mši svaté zakoušíme naši bratrskou příslušnost k Božímu lidu, do něhož jsme byli začleněni křtem, a „připomínáme si první den v týdnu“ (Mk 16,2.9). V současném světě tak často postiženém sekularismem a konzumismem se zdá, že se postupně vytrácí schopnost slavit a žít jako rodina. Katecheta je proto povolán zavázat se a pomáhat svým životem k tomu, aby nám nebyla ukradena neděle, aby v srdci člověka nevymřel svátek, a aby jeho týdenní putování znovu nabylo svého významu a plnosti.

kard. Jorge Mario Bergoglio

Z promluvy ke katechetům, březen 2001

Úryvek pochází z chystané knihy *Skutečná moc je služba* (originál *El verdadero poder es el servicio*). Text dosud neprošel redakční úpravou.